

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА
БОТЕВГРАД 2014-2020 г.
ЗА 2018г.**

Настоящият Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Общински план за развитие на Община Ботевград за 2018 г. е разработен в съответствие с изискванията на чл.

23, ал. 4 от Закона за регионално развитие, чл.91, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие, приетите приоритети и изпълнените мерки, заложи в Общинския план за развитие 2014 – 2020 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 91, ал. 2 и ал. 8 от Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие за резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя годишен доклад, който съдържа информация за:

- 1) общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- 2) постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- 3) действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
 - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
 - мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- 4) изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие;
- 5) заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Съгласно нормативните изисквания на Закона за регионалното развитие и в частност чл. 24, ал. 4 от ЗРР, Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Общински план за развитие на община Ботевград 2014-2020 г. за 2018г. се одобрява на заседание на Общинския съвет.

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници: официални данни от Национален статистически институт, статистическа информация, данни от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН), както и информация, предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация - Ботевград.

1. Общи условия за изпълнение на Общинския план за развитие на Община Ботевград. Промени в социално-икономическите условия на общината.

1.1. Демографска структура

През последните години развитието на демографската структура в община Ботевград е повлияно от икономическата и социална ситуация в страната, от общите тенденции за намаляване и застаряване на населението, намаляване на раждаемостта и броя на сключените бракове, отрицателния естествен прираст и засилените миграционни процеси. Естественият и механичният прираст през последните години за община Ботевград е отрицателна величина, като броят на починалите и изселили се лица надвишава този на родените и заселени.

Таблица № 1 Брой население на територията на Община Ботевград за 2018г

Населено място	Брой на населението към 31.12.2018 г. по постоянен адрес	Брой на населението към 31.12.2018 г. по настоящ адрес
гр. Ботевград	22 976	20 946
с. Боженица	60	131
с. Врачеш	3 430	3 268
с. Гурково	194	318
с. Елов дол	22	44
с. Краево	71	139
с. Липница	77	135
с. Литаково	1 841	1 792
с. Новачене	1 217	1 311
с. Радотина	122	194
с. Рашково	76	144
с. Скравена	1 703	1 631
с. Трудовец	3 057	3 006
Община Ботевград	34 846	33 059

Източник: данни на ГРАО, МРРБ

По данни на ГРАО към 31.12.2018 г. общият брой на населението в община Ботевград по постоянен адрес е 34 846 жители.

През последните години в община Ботевград се наблюдава намаляване на населението, като естественият прираст остава отрицателен. За периода 2015-2018 г. броят на населението се понижава, броят на жителите в малките населени места на територията на общината намалява.

На база на изложените данни за текущото състояние на демографската структура на община Ботевград могат да се идентифицират няколко основни проблема:

- ❖ Постепенно застаряване на населението;
- ❖ Отрицателен естествен и механичен прираст;
- ❖ Постепенно обезлюдяване на по-малките населени места.

1.2. Икономическо състояние. Равнища на заетост и безработица.

1.2.1. Икономическо състояние.

Икономиката на община Ботевград се характеризира с развита отраслова структура. Развитите отрасли на промишлеността са: електроника, машиностроене, металообработване, хранително-вкусова и текстилна промишленост, строителство, дърводобив, производство на мебели, шивашка промишленост, и други.

В големите населени места на територията на общината - селата Врачеш, Трудовец и Скравена се развиват местни занаяти и производства. Значителна част от населението на с. Врачеш е заето с производство на бъчви и бурета, за пазари в България и износ за Гърция, Франция, Германия; производство на трикотажни изделия от фирма "Осени" ООД за местния пазар и за износ; производство на сладкарски изделия "Деси 92" ООД за задоволяване нуждите на пазара в региона. В селата Скравена и Новачене е развита земеделска дейност, свързана с отглеждането на масиви с вишневи и ябълкови насаждения.

1.2.2. Равнища на заетост и безработица

През последните няколко години се забелязва сравнително положителна тенденция на намаляване на процента на безработица на територията на общината в сравнение със средния за страната процент. Средногодишното равнище на безработицата за Община Ботевград за 2018г. е 5,3%.

През 2018 г. общинска администрация Ботевград осигури заетост на: 8 трайно безработни лица по Регионална програма за заетост; 22 лица с увреждания на длъжност „Чистач/хигиенист“ и „Помощник възпитател“ по проект „Обучение и заетост“ и НП ЗОХТУ за срок от 24 месеца; осигурена е временна заетост на 88 лица в ОП „БКС“ по Програма за отработване на общински наеми.

За намаляване на равнищата на безработица и осигуряване на работни места на територията на общината се реализират проекти и програми с цел насърчаване на заетостта. През 2018 г. Дирекция „Бюро по труда“ – Ботевград продължава изпълнението на проектите „Нова възможност за младежка заетост“ и „Обучения и заетост за младите хора“, финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

1.3. Разпределение на бюджетните средства на община Ботевград през 2018 г.

Изпълнението на бюджета на община Ботевград за 2018 год. в приходната и разходната част е реализирано при спазване на действащото законодателство през бюджетната година, а именно: Закон за държавния бюджет на Република България за 2018 г. (Обн, ДВ, бр. 99 от 12 декември 2017 г.); Постановление № 332 на Министерския съвет от 22 декември 2017 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г., вътрешни общински актове, както и система за финансово управление и контрол, счетоводна политика на община Ботевград за 2018 г.

Бюджетът за 2018 г. на община Ботевград е приет с Решение № 24 от 30.01.2018 година по приходната част в размер на 24 787 950 лв., включваща приходи с държавен характер и приходи с местен характер.

С последващи писма на Министерство на финансите и трансфери бюджетната рамка е променена и към 31.12.2018 г. е в размер на 29 506 793 лв.

Предоставени са средства от АСП в размер на 267 843 лв. за извършване на социални услуги „Личен асистент”, средства от МОН в размер на 260 923 лв., средства от МТСП по програми за временна заетост в размер на 32 516 лв., средства от ПУДООС в размер на 18 766 лв., средства от МРРБ в размер на 227 708 лв., средства от ЦИК в размер на 1 921 лв.

През 2018 г. дейността на общината е насочена към осигуряване изпълнението на основните годишни цели и приоритети. Изпълнението на основните параметри на бюджета се осъществява по следния начин:

I. Приходи

Към 31.12.2018г. в общинския бюджет са постъпили приходи в размер на 26 166 203 лв, в т. ч.:

- **Приходи от държавни дейности** – 13 501 439 лв при годишен план 14 188 553 лв. или 95.15% спрямо плана ;

Показатели	План 2018 год.	Отчет към 31.12.2018г	%спрямо плана
<i>Взаимоотношения с ЦБ</i>			
обща субсидия	13 296 667	13 296 667	100.00
целеви трансфери/превозвачи и присъдена издръжка/	334 454	334 454	100.00
Получени целеви трансфери от ЦБ	51 381	51 381	100.00
Трансфери между бюджети	501 404	-193 622	
Трансфери между бюджети и сметки за средства от ЕС	-2785	-3267	
Трансфери ПУДООС	7 432	7 432	100.00
Временни безлихвени заеми		-226	
Събрани средства и извършени плащания		3 284	
Друго финансиране		5 336	

Към 31.12.2018г. са получени **приходи от местни дейности** в размер на 12 664 764 лв.,при годишен уточнен план 15 318 240 лв. или 82.67 % спрямо плана , в т.ч.

Показатели	Първоначален план 2018год.	Отчет към 31.12.2018г	%спрямо плана
<u>I.Имуществени и др. данъци</u>	<u>2 974 572</u>	<u>2 690 713</u>	<u>90.45</u>
<u>Приходи и доходи от собственост</u>	<u>1 747 517</u>	<u>1 531 436</u>	<u>87.63</u>

<u>Общински такси</u>	<u>3 870 608</u>	<u>3 513 758</u>	<u>90.78</u>
Глоби, санкции и наказателни лихви	690 285	690 285	<u>100.00</u>
Други неданъчни приходи	130 000	115 117	<u>88.55</u>
Постъпления от продажба на нефинансови активи	1 440 000	1 156 972	<u>80.34</u>
<u>Приходи от концесии</u>	80 000	42 548	53.18
Помощи и дарения от страната	140 000	62 917	<u>44.94</u>
Помощи и дарения от чужбина	1 754	1 754	<u>100.00</u>

Към 31.12.2018г. община Ботевград е получила **изравнителна субсидия** за местни дейности, в размер на 2 245 300лв. при годишен план 2 245 300лв., трансфер за капиталови разходи 932 300лв., при годишен план 932 300 лв. Община Ботевград е предоставила трансфери в размер на 2 975 709лв. по ОП Региони в Растеж 2014-2020г, 95 000лв.- предоставен трансфер по ОПОС./пр., Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително проектиране на битови отпадъци”/ и 365 099 лв.- предоставен трансфер по проект „ГПСОВ”.

Община Ботевград е получила приходи за МД, отразени в §61-01 и § 93-39 и в сметка 7524, в размер на 182 288 лв.- преведени отчисления по чл.64 от ЗУО от община Плевен и 16 087 лв. от община Етрополе.

II. Разходи

Към 31.12.2018 год. са извършени текущи разходи за издръжка на всички мероприятия с държавен и местен характер, като са спазени изискванията на Решение № 24 на Общински съвет от 30.01.2018 год.

Разходите с държавен характер възлизат на 13 501 439лв. или 95.15 % спрямо уточнения план, разходите с местен характер възлизат на 11 493 927 лв. За дофинансиране на делегираните от държавата дейности са извършени разходи в размер на 1 170 837лв.

Ф у н к ц и и / Държавни Дейности /	План 2018 г.	Отчет 31.12.2018г	% спрямо плана
Общи държавни служби	1 019 321	1 010 864	99.17
Отбрана и сигурност	110 930	85 763	77.31
Образование	10 369 488	9 849 432	94.98
Здравеопазване	780 328	723 904	92.76

Социално осигуряване	1 366 269	1 299 576	95.11
Почивно дело,култура,религ.дейности	483 696	473 257	97.84
Икономически дейности и услуги	58 521	58 521	100.00
Разходи за лихви		122	
Общо	14 188 553	13 501 439	95.15

От таблицата е видно, че в делегираните от държавата дейности най – много разходи са отразени във функция “Образование”- 9 849 432 лв., следва Социално осигуряване – 1 299 576 лв.

Ф у н к ц и и / Местни Дейности/	План 2018г.	Отчет 31.12.2018г.	% спрямо плана
Общи държавни служби	1 283 103	1 118 246	87.15
Отбрана и сигурност	230 314	230 314	100.00
Образование	1 243 898	1 169 285	94.00
Здравеопазване	630 961	408 125	64.68
Социално осигуряване	406 516	393 051	96.68
Жил.с-во,БКС и опазване на околната среда	7 364 877	5 429 314	73.71
Почивно дело,култура,религ.дейности	2 519 294	2 501 761	99.30
Икономически дейности и услуги	359 719	220 329	61.25
Разходи,некласифицирани в др.	23 318	23 502	100.78
Всичко разходи :	14 062 000	11 493 927	

Ф у н к ц и и /Дофинансиране/	План 2018г.	Отчет 31.12.2018г.	% спрямо плана
Общи държавни служби	638 393	634 314	99.36
Образование	358 445	358 445	100.00
Здравеопазване	1 815	1 815	100.00

Социално осигуряване	64 183	34 382	53.56
Почивно дело,култура,религиозна д-ст	193 404	141 881	73.35
Всичко разходи :	1 256 240	1 170 837	93.20

В Дофинансиране на държавните дейности са отчетени разходи за трудови възнаграждения на общинска администрация, както и разходи на училищата във функция образование , представляващи преходен остатък от 2017г.

Към 31.12.2018г. наличността по валутната сметка на община Ботевград е в размер на 4 604 лв.

В бюджета на Община Ботевград за 2018г. са предвидени средства, както за реализиране на проекти и дейности, предвидени в Общинския план за развитие, така и по отделни функции, съгласно Единната бюджетна класификация. В разходите по функции се предвиждат както средства за инвестиции за постигане на плановите цели, така и такива за текуща издръжка на персонала и за дейности, нямащи пряко отношение към заложените приоритети в плана.

Извънбюджетни сметки на бенефициенти на кохезионния и структурните фондове към националния фонд и на разплащателната сметка на фонд "Земеделие"

Отчитането на средствата от Европейските фондове се осъществява съгласно указания на МФ и приетата счетоводна политика на общината. Разходването на средствата се извършва в изпълнение на подписаните договори с Управляващите органи на ОП и бенефициенти на проектите, съобразно бюджета на проекта – по дейности и времеви график.

Постъпленията и усвояването на средствата на Сметките от Европейския Съюз е следното:

Приходи: 9 473 460 лв.

Разходи: 7 780 874 лв.

Крайно салдо: 1 692 586 лв.

По видове оперативни програми, финансирани от ЕС, постъпленията и усвояването на средствата е следното:

НАИМЕНОВАНИЯ НА ФОНДОВЕ И СМЕТКИ	ПРИХОДИ	РАЗХОДИ	НАЛИЧНОСТ
	31.12.2018г..	31.12.2018г.	на 31.12.2018г.
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ КЪМ ДЪРЖАВЕН ФОНД " ЗЕМЕДЕЛИЕ " :	15 741	15 740	1.00
БЕНЕФИЦИЕНТИ НА КОХЕЗ. И СТРУКТУРНИТЕ Ф. КЪМ НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД (ИБСФ-3-КСФ):	8 589 981	7 114 260	1 475 721

ДРУГИ ЕВРОПЕЙСКИ СРЕДСТВА/ДЕС/	867 738	650 874	216 864
ОБЩО ЗА ФОНДОВЕ НА ЕС	9 473 460	7 780 874	1 692 586

Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на община Ботевград за 2018 г.

Общинският план за развитие на община Ботевград за периода 2014-2020 г. е стратегически документ, в който се съдържат основните насоки за бъдещия просперитет на общината. Основната визия, заложена в Общинския план, може да бъде представена по следния начин: *„Община Ботевград – динамично развиваща се община, с конкурентна икономика, базирана на знанието, висококачествена среда за обитаване, бизнес и рекреация, със съхранени природни и културни ценности, привлекателна за инвестиции и туристически интерес“.*

На база представената визия се предприемат конкретни действия за изпълнение на приоритетите и специфичните цели. През 2018 г. се наблюдава следната тенденция: реализираните дейности, заложи в Общинския план за развитие, са осъществени в по-голямата си част със собствени бюджетни средства, както и посредством целевата субсидия от националния бюджет. Основните източници на финансиране от ЕСИФ са Оперативна програма „Региони в растеж“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, както и програма Интеррег-ИПА за трансгранично сътрудничество България – Сърбия.

За постигане на заложените в Общинския план за развитие приоритети и цели и в частност реализиране на **Приоритет 1 „Подобряване стандарта и условията за живот и отдых на населението“** и специфична цел 1.1 **„Доизграждане и модернизирание на техническа инфраструктура“**, мярка 1.1 **„Рехабилитация, ремонт и обновяване на уличната и пътна инфраструктура в община Ботевград“** през 2018 г. в Община Ботевград са предприети мерки за подобряване на наличната техническа инфраструктура и разширяването ѝ и са извършени следните ремонтни дейности, финансирани със средства от републиканския и от общинския бюджет, засягащи инфраструктурата на територията на общината, както следва:

Ремонт на път SFO2047 – Ботевград – в.з. Зелин с дължина 5 км. Изкърпени са участъците от общинските пътища с изключение на път SFO3054 и SFO3072.

Възстановени са настилки в селата:

Село Рашково:

- път за махала Стойково краище – 800 м
- път за махала Равна – 100 м
- път в махала Белчово – 350 м
- път за махала Плачковци – 300 м
- път за махала Остра Могила – 100 м
- път за махала Пехчени връх – 1500 м
- път към местност Габровница, махала Червена могила – 2000 м и част от път към речното водохващане към Язовишкия камък – 500 м

Село Радотина:

- път за махала Лаката – 150 м, ул. „Градината“ – 250 м и ул. „Дръстила“ – 230 м
- път към махала „Лъга“ – 500 м

Село Липница:

- път към махала Голямо усое – 100 м
- път към махала Ломето – 800 м
- два пътя в махала Ломето с обща дължина – 500 м
- пътища към махалите Стейовци и Преславица

Село Елов Дол:

- пътят към махала Славковци
- пътища към махалите Лисовци и Пейовци
- пътищата към махалите Вълкановци, Кьоркьоловци, Пановци и Стаменовци

Село Краево:

- участък от път за махала Харта

Село Трудовец:

- ул. „Ангел Цоцов“, част от ул. „Бистрица“ и част от ул. „Манастирица“ /с обща квадратура до 3500 м²/. Изкърпени са улици с площ от 1000 м².

Вилна зона „Зелин“:

Асфалтирани са улици с обща квадратура 14 350 м² и са изкърпени 480 м².

Община Ботевград е кандидатствала с проект "Реконструкция и рехабилитация на съществуващи улици и тротоари, съоръжения и принадлежности към тях на територията на Община Ботевград“ на стойност 1 120 607.90 лв. по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от

Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., към момента е в процес на оценка.

В изпълнение на мярка „*Поетапна подмяна на водопроводната мрежа в общината*“, към специфична цел 1.1, през 2018 г. в град Ботевград е подменен е участък от главния водопроводен пръстен с дължина 1000 м, диаметър ф300, както и 25 броя сградни отклонения. В село Врачеш е изграден нов довеждащ водопровод от речно водохващане на река Осеница до пречиствателната станция Осеница с дължина 3340 м и диаметър ф200. Подменен е водопровод с дължина 130 м на улица „Ален мак“. В село Рашково е извършена подмяна на довеждащ водопровод с дължина 1800 м и диаметър ф 90. В село Литаково е изградена канализация на ул. „Гранчарска“ и ул. „Петко Икоски“ с дължина 162 м. Във вилна зона „Зелин“ е изграден нов водопровод с дължина 330 м и диаметър ф100 и са направени дренажни канализации за отвеждане на дъждовни води. В село Трудовец е подменен водопровод с дължина 260 м и диаметър ф 90 на улица „Васил Цоцов“.

Общата площ на почистените речни корита на територията на община Ботевград възлиза на 2100 метра. Почистените корита са както следва: село Врачеш: река Чешковица – 700 м и Осеница-300 м и село Трудовец: река Черниш – 300 м, река Касица - 300м. и река Бистрица-500 м.

През 2018 г. по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура” Община Ботевград подписа договор за финансиране на проект „Реконструкция и рехабилитация на водоснабдителните системи и съоръжения в агломерации с под 2000 е. ж. на територията на община Ботевград“, финансиран по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., на обща стойност 5 849 567,92 лв. В рамките на проекта се предвижда реконструкция и рехабилитация на водопроводните мрежи в селата Скравена, Литаково и Новачене.

Подписан бе договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект „Изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за нуждите на РСУО-Регион Ботевград“ по ОП „Околна среда“, Приоритетна ос 2 „Отпадъци“, процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“. Проектът се изпълнява в партньорство с общините Правец и Етрополе и е на обща стойност 9 600 617.51 лв. Основната цел на проекта е чрез изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци да се намали количеството депонирани битови отпадъци на територията на трите общини.

Община Ботевград спечели проект за безвъзмездна финансова помощ по програма Интеррег-ИПП за трансгранично сътрудничество България – Сърбия по приоритетна ос „Околна среда“, специфична цел „Защита на природата“ с проект „Околната среда – бъдеще и отговорност на всички“ на обща стойност 595 145,56 евро.

За постигане на заложената в Общинския план за развитие към **Приоритет 1 „Подобряване стандарта и условията за живот и отдых на населението“** и специфична цел 1.2 „**Обновяване и благоустрояване на жилищната среда**“ мярка 1.2 „**Санитарие, ремонт и мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради**“ през 2018 г. Община Ботевград изпълнява 8 проекта по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. на обща стойност 9 638 331,39 лв. Прилагат се мерки за повишаване на енергийна ефективност на 5 публични и 18 многофамилни жилищни сгради, разпределени по следния начин:

- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на Община Ботевград“ – 1 839 306,34 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграда от културната инфраструктура на гр. Ботевград“ (Народно читалище „Христо Ботев 1884“ гр. Ботевград) – 1 281 910,21 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сгради от образователната инфраструктура на гр. Ботевград“ (ППМГ „Акад. проф. д-р Асен Златаров“ с прилежащата сграда на физкултурния салон и ДЯ „Детелина“) – 1 387 413,98 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграда от държавната инфраструктура в гр. Ботевград (Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ Ботевград) – 357 387,50 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради - етап 1“ (2 блока с адреси: бул. „Трети Март“ № 81 и ул. „Стефан Караджа“ № 4) – 806 796,71 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради - етап 2“ (5 блока с адреси: ул. „Любен Каравелов“ № 50, ж. к. „Васил Левски“, бл. 7, вх. А, Б, В, бул. „Трети Март“ № 55, вх. Б, В, ул. „Бенковска“ № 17 и ул. „17-и ноември“ № 57) - 1 389 063,19 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради - етап 3“ (6 блока с адреси: ул. „Преслав“ № 12, вх. А и Б, ул. „Славейков“ № 21 и № 23, ж. к. „Васил Левски“ бл. 23, вх. А, Б, В, ж. к. „Васил Левски“ бл. 22, вх. А, Б, ул. „Божко Божилов“ № 7 и ул. „Цар Иван Шишман“ № 28) - 1 518 915,66 лв.
- „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради - етап 4“ (5 блока с адреси: ж.к. „Васил Левски“ бл. 1, ул. „Васил Левски“ № 3, ул. „Боженишки урвич“ № 2, вх. А, Б, В, бул. „България“ № 16 и ж. к. „Васил Левски“ бл. 21) - 1 057 537,80 лв.

Изпълнените до момента мерки за енергийна ефективност са на публичните сгради Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ Ботевград, ППМГ „Акад. проф. д-р Асен Златаров“ с прилежащата сграда на физкултурния салон и на многофамилни сгради ул. „Любен Каравелов“ № 50 и ул. „Васил Левски“ № 3. Приключи въвеждането на мерки за енергийна ефективност в 12 многофамилни жилищни сгради по Националната програма за енергийна ефективност.

През 2018 г. със собствени средства са извършени ремонти дейности на:

Кметство Краево – подмяна на дограма, частични ремонтни дейности по покрива на сградата, подмяна на осветителни тела и боядисване.

Кметство Боженица – подмяна на дограма, частични ремонтни дейности по покрива на сградата, подмяна на осветителни тела и боядисване в киносалон и кметски кабинет.

Кметство Елов Дол – подмяна на дограма, частични ремонтни дейности по покрива на сградата, подмяна на ел. инсталация, осветителни тела и боядисване.

Кметство Липница - подмяна на дограма, частични ремонтни дейности по покрива на сградата, подмяна на осветителни тела и боядисване. Направа на подова настилка от гранитогрес.

В изпълнение на предвидената към специфична цел 1.2. мярка „**Подмяна на цялата осветителна инсталация на община Ботевград**“ През 2018 г. започна подмяна на уличното осветление в Ботевград, съгласно изработен проект, като поетапно е изградено улично осветление от ул. „Иван Шишман“ до комплекс „Панорама“, както и в зад блоковото пространство на ул. „Акад. Стоян Романски“.

Изградено е ново осветление в парк „Ракитин“ - село Трудовец със стълбове, изработени от ОП „БКС“. Изградено е улично осветление в махалите Белчово и Равна – село Рашково. В селата се надгражда уличното осветление, като са подадени три заявления за откриване на партиди.

В изпълнение на **специфична цел 1.3. „Обновяване и модернизиране на обществени пространства“, мярка „Нова визия за градски парк – Ботевград“** към

В процес на оценяване е от финансиращия орган проект “Реконструкция и благоустрояване на градски парк в град Ботевград – зона 3 и зона 4“ на стойност 728 655.93 лв. по процедура „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение“, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Подписано е споразумение между МРРБ и община Ботевград за финансиране изработването на Общ устройствен план на общината на стойност 58 500.00 лв.

В изпълнение на **Приоритет 2 „Развитие на приобщаваща социална среда и равни условия за всички хора“, специфична цел 2.2 „Образователна и социална интеграция на рискови групи“, мярка 2.2 „Стимулиране образователната интеграция на рискови групи, малцинства и хора в неравностойно положение“**

Община Ботевград е одобрена по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с интегрирано проектно предложение Образование и заетост - за бъдещето на местната общност в Ботевград“ по процедура BG05M9OP001-2.018 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ - Компонент 1 по ОП РЧР и ОП НОИР на стойност 887 532.90 лева, старт от 01.01.2019г. По проекта ще бъдат назначени за период до 24 месеца 40 лица от уязвими групи, разкрит общностен център, реализирани здравно-социални услуги и образователни интеграционни мерки в детските градини и ОУ „Васил Левски“, гр. Ботевград.

Одобрено е проектно предложение "Адаптация и изпълнение на социални иновации за заетост на маргинализирани групи, чрез обществени поръчки" по процедура „Транснационални партньорства“, ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. на стойност 123 637,76 лв. Основната цел на проекта е да се проучи как да се създадат работни места, възможности за стаж и чиракуване, работни навици за хора, отдалечени от пазара на труда с много ниско образование и да се обмени опит по време на тематичните семинари, организирани от партньорската организация. Проектът ще се изпълнява в партньорство с Национален институт за здравеопазване и социални грижи (НИЗСГ), Хелзинки, Финландия.

В училищата с концентриран брой ученици от ромски етнос са назначени образователни медиатори. В резултат от тяхната работа е повишен процента на посещаемост на учениците в училище и подобрена връзката ученик - учител - родител, като в образователната система са реинтегрирани 20 ученици.

Създадена е Общинска работна група за ромско включване, като нейни членове са представители Местната активна група /МАГ/, на неправителствени и граждански организации, представители на Общинска администрация, представители на образователни, социални и културни институции, на Районно управление на МВР. Проведена е среща между кмета на община Ботевград и мениджъра на програма РОМАКТ към Съвета на Европа Ана Описан относно постигнатите резултати по програмата на територията на община Ботевград и

представяне на добри практики и бъдещи планове и предложения на МАГ - Ботевград. През декември 2017 г. бе получено дарение от Международна организация по миграция, което заедно със събраните дрехи и обувки от дарения на граждани по инициатива на МАГ-Ботевград беше разпределено за деца и ученици от над 100 социално слаби семейства на територията на общината. Програма РОМАКТ осигури финансиране на обучение за изграждане на капацитет на местно ниво за социално включване на тема „Най- доброто образование за всяко дете“, в което участваха 25 представители на Дирекция социално подпомагане - Ботевград, директори и учители, образователни и здравни медиатори, представители общинска администрация - Ботевград и МАГ - Ботевград.

В рамките на Приоритет 2 „Развитие на приобщаваща социална среда и равни условия за всички хора“, специфична цел 2.1 „Обновяване на социална инфраструктура“, мярка 2.2 „Развитие на услугата личен асистент, социален помощник и домашен социален патронаж“

Във връзка с изпълнение на Споразумение от 30.01.2018г. между Агенция за социално подпомагане и Община Ботевград по реда на Постановление № 332 на Министерския съвет от 22.12.2017 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2018 г. (обн. ДВ, бр. 103, 28.12.2017 г.), както и утвърдена „Процедура за подбор на Лични асистенти и домашни помощници“ на 84 потребители се предоставя услугата „личен асистент/домашен помощник“. Целевата група на услугата са хора с увреждания и техните семейства, както и хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване. На потребителите са извършени социални оценки по правилата на операция „Независим живот“, финансирана по ОП „Развитие на човешките ресурси“, с изключение на децата с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност, които се отглеждат от семействата по реда на чл.8 д, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца /ЗСПД/ за определяне на нуждата от ползването на личен асистент/домашен помощник. Целта на услугата е подобряване качеството на живот, чрез предоставяне на дневна подкрепа на хората с увреждания и на самотно живеещите, чието самообслужване е невъзможно.

Чрез предоставянето на социалната услуга „личен асистент/домашен помощник“ се осигурява и заетост на безработни лица за облекчаване положението на семейства, в които има човек с трайни увреждания, нуждаещ се от постоянни грижи. По този начин се осигурява постоянно полагане на грижи на хора с увреждания или тежко болни лица.

Община Ботевград по проект „Предоставяне на топъл обяд в община Ботевград“ от 01.10.2016г предоставя услугата „Обществена трапезария“ на 170 лица с ниски доходи и пенсии или самотно живеещи лица. Чрез услугата ежедневно се предоставя топъл обяд в Обществена трапезария и по домовете на нуждаещите се лица на територията на община Ботевград.

В изпълнение на Приоритет 2 „Развитие на приобщаваща социална среда и равни условия за всички хора“, специфична цел 2.1 „Обновяване на социална инфраструктура“

През 2018 г. започна изпълнението и на проект „Поддай ръка“, финансиран по ОП „Региони в растеж“, процедура „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“, Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“, на обща стойност 932 821.31 лв. В рамките на проекта се предвиждат осигуряване на подходяща инфраструктура за бъдещото функциониране на социалните услуги Център за обществена подкрепа /ЦОП/ и Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства /ДЦПДУТС/.

За реализиране на *мярка „Основен ремонт и преоборудване на МБАЛ“* към **специфична цел 2.1 „Обновяване на социална инфраструктура“**

През изтеклата година, Община Ботевград е инвестирала собствени средства в размер на 263 000 лева за МБАЛ – Ботевград. От тях 63 000 лева с решение на Общински съвет са отпуснати за покриване на текущи задължения, а останалите 200 000 – за закупуване на оборудване.

След като през 2017г. бе извършен основен ремонт на покрива на Блок 2 в МБАЛ-Ботевград, през 2018 г. е подменен покрива на Блок 1 и е извършен и ремонт на операционна зала, който включва, подмяна на осветителни тела, дограма, както и поставяне на антибактериално покритие на подове, стени и тавани.

В началото на 2018г. Българският Кардиологичен Институт, Българска Национална Телевизия и Националното сдружение на общините в Република България, с подкрепата на община Ботевград организираха национална кампания „Кардиологична грижа за дълъг и пълноценен живот“ за безплатни консултации и прегледи на сърдечно-съдовата система на жителите от община Ботевград. От безплатните кардиологични прегледи имаха възможност да се възползват всички желаещи граждани от общината.

Целта на кампанията е превенция на сърдечносъдовите заболявания, удължаване живота на пациентите със сърдечносъдови заболявания в страната ни, подобряване на качеството ни на живот и достъпа до високоспециализирана лекарска грижа.

През безплатни кардиологични прегледи, по време на кампанията, преминаха 220 жители от община Ботевград, като за целите на кампанията, прегледите бяха извършени от специалисти-кардиолози от Български Кардиологичен Институт.

През месец юли 2018г. се проведе кампания за измерване на костна плътност на жени между 50 и 75-годишна възраст, тъй като те се намират в повишен риск от остеопороза. Кампанията се проведе по съвместна инициатива на община Ботевград и фондация „Адра“ – България.

Целта на кампанията е ранно диагностициране на хора с проблеми, както и изостряне на вниманието на жените в рисковата възраст.

За целите на кампанията, фондация „Адра“ – България осигури необходимата апаратура, както и специалист, който извърши измерването на костната плътност. Община Ботевград от своя страна предостави мястото и създаде организацията по провеждането на прегледите. По време на кампанията бяха прегледани повече от 300 записали се граждани от община Ботевград.

През месец септември 2018г. за втора поредна година в Ботевград се проведе кампания за безплатни профилактични прегледи в изпълнение на годишния бюджет на общината. Безплатните профилактични прегледи бяха насочени към жителите на община Ботевград, навършили пенсионна възраст.

Целта на практиката е хората в рисковата възраст да имат възможност безплатно да бъдат прегледани от специалисти в различни области, по този начин при наличие на някакъв вид заболяване, то да бъде констатирано в началото и да бъдат предприети навременни мерки.

Всяко лице, навършило пенсионна възраст имаше право на избор от пакет профилактичен медицински преглед при един от следните специалисти: гастроентеролог, АГ специалист, уролог, невролог, специалист вътрешни болести, офталмолог, хирург.

Чрез кампанията се допринася за подобряване на социалния статус и здравната култура на населението в община Ботевград.

Практиката се прилага в резултат на партньорството на община Ботевград с МБАЛ – Ботевград.

В изпълнение на мярка „Ремонт и ново оборудване на детски и учебни заведения“ към специфична цел 2.1 „Обновяване на социална инфраструктура“

Извършени са ремонти на сградите в следните училища и детски градини:

Град Ботевград:

- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“: Ремонт на санитарни помещения и частичен ремонт на покрива.

- ОУ „Н. Й. Вапцаров“: Ремонт на покрив, направа на мълниезащита с изпреварващо действие и частично отстраняване на течове от покрива на физкултурния салон в сграда на прогимназиален етап.

- ППМГ „Акад. проф. д-р Асен Златаров“: Ремонт на покрив, подмяна на дограма, направа на външна топлоизолация, подмяна на водопровод и осветителни тела, преобоядисване. Ремонт на физкултурен салон, подмяна на дограма и външна топлоизолация.

- ДГ „Кокиче“: Подмяна плочки на входни стъпала.

- ДГ „Синчец“: Ремонт на помещения, вентилация и преобоядисване.

- ДГ „Славейче“: Ремонт на кухненски блок и складови помещения, отводняване на покрив.

- ДГ „Иглика“: Вътрешен и външен ремонт на кухненски блок.

- ДЯ „Здравец“: Подмяна на покрив, вътрешна дограма, водопровод, канализация, ремонт на санитарни възли, подмяна на ел. инсталация, осветителни тела и външна топлоизолация, ремонт на кухненски блок с офис.

ДГ „Детелина“- с. Врачеш: Поставяне на външна топлоизолация, подмяна на дограма, подмяна на отоплителна инсталация и поставяне на вътрешен хоризонтален водопровод.

ДГ „Детелина“- с. Скравена: Подмяна на осветителни тела, изграждане на ново водопроводно отклонение и хоризонтален водопровод, както и монтаж на теракота по подове.

ДГ „Здравец“- с. Трудовец: Подмяна на дограма, топло и хидроизолация на покрив, преобоядисване на помещения.

ДГ „Здравец“- с. Литаково: Подмяна на покривна конструкция и водопровод, изграждане на външна топлоизолация и нова отоплителна инсталация, подмяна на дограма и осветителни тела, преобоядисване на помещения.

ДГ „Зора“- с. Новачене: Подмяна на дограма на първи и приземен етаж, частично преобоядисване.

Напълно обновената е детска ясла „Здравец“ на обща стойност 398 288,00 лв. Ремонтът обхваща смяна конструкцията на покрива и подовата настилка на централната сграда и на Кухненския блок, подмяна на ВиК инсталацията и електроинсталацията, обособено е ново перално помещение. За превръщане на яслата в модерно детско заведение са осигурени около 120 000 лева по проект „Красива България“ на Министерството на труда и социалната политика по мярка М02 „Подобряване на социалната инфраструктура, останалата част от средствата са от собствени приходи на Община Ботевград.

В изпълнение на **Приоритет 2 „Развитие на приобщаваща социална среда и равни условия за всички хора“** през 2018 г. е извършено следното:

- 35 000 лева за летен отдих на 170 ученици, 17 250 лева за Великденски помощи на 345 пенсионери;
- 2700 лева за безплатни профилактични прегледи на 270 жители на общината в пенсионна възраст;
- С 13 550 лева са подпомогнати 21 жители на общината с инцидентно възникнали нужди /предимно за лечение/;

- Шестима ветерани от войните са подпомогнати финансово със сумата от 6500 лева;
- Община Ботевград осигурява безплатен транспорт на ученици и хора в пенсионна възраст;
- 430 000 лева са осигурени от бюджета на общината за заплащане на таксите на 5-6 годишните деца в задължително предучилищно обучение в детските градини, както и 50% от дължимата такса за детска градина и детска ясла на децата до-5 годишна възраст;
- С 10 000 лева е подпомогната дейността на пенсионерските клубове;
- Със съдействието на община Ботевград, която осигури транспорт, на вилата на Областна администрация София област в к.к. Боровец почиваха 12 ученици;
- Община Ботевград изплати 101 900 лева на 232 майки за техните новородени деца.
- Община Ботевград като бенефициент по проект „Предоставяне на топъл обяд в община Ботевград“ от 01.10.2016г предоставя услугата „обществена трапезария“ на 170 лица с ниски доходи и пенсии или самотно живеещи лица. Чрез услугата ежедневно се предоставя топъл обяд в Обществена трапезария и по домовете на нуждаещите се лица на територията на община Ботевград.

В изпълнение на **Приоритет 3 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и развитие на човешките ресурси“**, специфични цели **3.3 „Предприемачество и заетост“** през 2018 г. осем човека са назначени на длъжност „Озеленител“ по Регионална програма за заетостта; Осигурена е временна заетост на 88 лица в ОП „БКС“ по Програма за отработване на общински наеми; Одобрен е проект на Община Ботевград по Проект „Обучение и заетост“, по който предстои да бъдат наети 20 лица с увреждания на длъжност „Чистач/хигиенист“ и „Помощник възпитател“ за срок от 24 месеца. През месец април 2018г. към ОА-Ботевград са назначени нови двама здравни медиатори за селата Врачеш и Литаково, и Скравена и Новачене.

В квартален ромски клуб - Ботевград бе проведена информационна среща за младежи до 29 г. по програма „Готови за работа“ към ДБТ.

По Приоритет 4 „Местно развитие и укрепване на административния капацитет“

С Решение № 41 от 22.02.2018г. на Общински съвет на община Ботевград е увеличена числеността на отдел „Хуманитарни и социални дейности“ с две щатни бройки „Здравен медиатор“ и една щатна бройка „Главен експерт -Образование“.

С Решение № 153 от 28.06.2018 г. на Общински съвет на община Ботевград е извършена вътрешна промяна в структурата на персонала в дирекция „Местни данъци и такси“ с намаление на числеността с една щатна бройка, увеличение в числеността на персонала в отдел „Правно нормативно обслужване“ с една щатна бройка.

Марка 4.3. „Обучения на общинската и държавната администрация за повишаване на квалификацията и професионалните умения“ през 2018 г. в процес на изпълнение е и проект „Мерки за максимизиране на административния капацитет на община Ботевград в сферата на енергийната ефективност“ по ОП „Региони в растеж“, Процедура „Бюджетна линия за 28 общини на малки градове от 4-то ниво съгласно НКПР“, приоритетна ос 8 „Техническа помощ“ целящ максимизиране на административния капацитет на служителите в община Ботевград, които участват в подготовката и управлението на проекти по процедура BG16RFOP001-2.001 „Енергийна ефективност в периферните райони“ чрез участие в общо четири събития, представляващи специализирани обучения, семинари и конференции по темите засягащи прилагането на мерките за енергийна ефективност на обща стойност 51

200,00 лв. По проекта са проведени две обучения с участието на 22 служителя на община Ботевград.

Служители от община Ботевград взеха участие в обучение по проект на НСОРБ „Подобряване на капацитета на общинските служители за предоставяне на качествени публични услуги“. Служители по служебно и трудово правоотношение преминаха курс на обучение по 10 обучителни модули, пряко свързани с основните общински дейности: в модулите по Устройство на територията; Общинска собственост; Обществен ред и сигурност; Образование; Социални дейности; Местни данъци и такси;

Общински бюджети; Управление на водите; Управление на отпадъците взеха участие и бяха обучени 63 /шестдесет и трима/ служители на Общинска администрация Ботевград. Обученията са изцяло практически насочени и фокусирани върху добри практики и новости. Те дават възможност за продължаващо самообучение и развитие. Чрез включване на служителите в тях се цели да се доразвият и надградят знанията и уменията на общинските експерти в съответствие с динамично променящата се нормативна среда и най-добрите постижения в общинската практика. Обученията са насочени към всички служители, ангажирани с прилагането на политики на местно ниво и предоставяне на услуги на гражданите и бизнеса в общинските администрации.

За отбелязване на напредъка по заложените критерии се използват различни количествени и качествени индикатори, предварително посочени в Общинския план за развитие. Индикаторите за наблюдение, съгласно чл. 80, ал. 1 и 2 от ППЗРР, отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение. Посочените индикатори е необходимо да представят конкретни продукти, резултатите и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие.

Често срещана трудност при измерване на постигнатите резултати е периодът на отчитане на индикаторите за въздействие, тъй като тяхното осъществяване се забелязва в средносрочен и дългосрочен период, а не може да се открие в рамките на една година. Поради този факт индикаторите за наблюдение, по които може да се отбележи напредък за 2018 г. спрямо базовата стойност към момента на разработване на Общинския план за развитие през 2013 г., се характеризират като индикатори за резултат, имащи количествено изражение.

Съгласно представените в Общинския план за развитие 2014-2020 г. индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на заложените приоритети и цели постигнатият напредък за 2018 г. може да се представи по следния начин в табличен вид:

Таблица № 5 Индикатори за постигнатите резултати на база ОПР за 2018 г.

Специфична цел	Вид индикатор	Индикатор	Брой/дължина
Приоритет 1 „Подобряване стандарта и условията за живот и отдих на населението“			
СЦ 1.1 „Доизграждан е и модернизиране на техническа инфраструкту ра“	Индикатори за резултат	Обновена водопроводна и канализационна мрежа	
		Обновена улична мрежа	

СЦ 1.2. <i>Обновяване и благоустрояване на жилищната среда</i>	Индикатори за резултат	Брой многофамилни жилищни сгради с внедрени мерки за ЕЕ	18
Приоритет 2 „Развитие на приобщаваща социална среда и равни условия за всички хора“			
СЦ 2.1 <i>„Обновяване на социална инфраструктура“</i>	Индикатори за резултат	Брой обекти на социалната инфраструктура, получили ново оборудване	
СЦ 2.2 <i>Образователна и социална интеграция на рискови групи</i>		Успешно интегрирани в образователната система хора от рискови групи, малцинства и хора в неравностойно положение	
Приоритет 3 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и развитие на човешките ресурси“			
СЦ 3.3. <i>Предприемачество и заетост</i>		Брой хора в неравностойно положение, получили шанс за заетост	
Приоритет 4 „Местно развитие и укрепване на административния капацитет“			
СЦ 4.3. <i>Ефективно и качествено управление</i>	Индикатори за резултат	Брой проведени обучения на общинска и държавна администрация	

2. Предприети действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на Общинския план за развитие 2014-2020 г.

2.1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Предмет на наблюдение и оценка е изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие, на база резултатите от подготовката и изпълнението на специфичните цели и проектите. В цялостния процес на наблюдение и оценка на ОПР на община Ботевград за периода 2014-2020 г. следва да участват кметът на общината, кметовете на кметствата и кметските наместници, експерти от общинската администрация, представители на Общински съвет – Ботевград, неправителствени организации, представители на местния бизнес, социални и икономически партньори на общината. Управлението на изпълнението на ОПР се осъществява от кмета на общината и общинската администрация.

Наблюдението спомага за проследяване на напредъка в изпълнението на плана, събирането на актуални данни за текущото социално-икономическо положение на общината. Чрез процеса на мониторинг и контрол се осигурява по-добра осведоменост на

заинтересованите страни, извършва се съпоставка на използваните ресурси с получените резултати и в крайна сметка цялостния процес води до генерирането на по-добри решения за развитие на община Ботевград.

Актуална справка относно изпълнените и текущите проекти, осъществявани чрез финансиране по Оперативни програми и Инструмента за предприєдинителна помощ България – Сърбия, се изготвя въз основа на публикуваната в ИСУН информация за проектите на територията на общината.

В ОПР е представена в детайли „Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на общинския план за развитие на община Ботевград през периода 2014-2020 г.“, която обаче не съдържа общи индикатори, измерващи глобалния ефект от реализация на Общинския план, а единствено индикатори, проследяващи изпълнението на приоритетите и специфични цели на ОПР (индикатори за резултат и индикатори за въздействие) с посочени базова и целева стойност. С представените по този начин индикатори може да се отчете постигнат напредък само след приключване на предвидените дейности, липсата на междинни стойности, както и на целеви стойности, съпоставими към края на програмния период, затруднява процеса на мониторинг и оценка на изпълнението към конкретния момент. В допълнение, посочените в Общинския план за развитие индикатори могат да се отчетат само и единствено след фактическото изпълнение на заложените приоритети, което допълнително затруднява проследяването на напредъка към средата на периода на изпълнение.

В цялост, може да се направи заключението, че наблюдението на общинските политики, стратегии и планове се реализира на два етапа. Първият се осъществява от общинската администрация и включва следене на графиците за изпълнение на Общинския план, както и оценка на степента на постигане на целите, разпределението на финансовите ресурси и управлението на проектите. Вторият етап се извършва от Общински съвет - Ботевград, който взема решения относно изпълнението на заложените приоритети и цели.

2.2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Общинския план за развитие през 2018 г.

Като основен проблем при реализацията на заложените в ОПР приоритети и цели към 2018 г. може да се обособи проточване във времето на етапите на оценяване и договориране на подадените проектни предложения, изменения в нормативната уредба.

През 2018 г. се забелязва тенденция на изменения в индикативните годишни работни програми на някои от оперативните програми, отлагане на индикативните дати за кандидатстване, но същевременно и на увеличаване на възможностите за кандидатстване с проектни предложения пред различни източници за финансиране. Получаването на финансов ресурс, както и изпълнението на проектните предложения могат да се отбележат едва през следващия отчетен период.

Трудностите и пречките, възпрепятстващи реализацията на предвидените в Общинския план мерки, могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- Липса на свободни финансови средства за успоредно изпълнение на проекти, което води до необходимост от търсене на алтернативни източници на финансови средства;
- Проблеми, свързани със собствеността върху отделни обекти, което затруднява осъществяването на конкретни инвестиционни проекти върху тези обекти;
- Липса на механизъм за набиране на актуална статистическа информация за социално-икономическото състояние на общината, както и за събиране на данни за инвестиционните намерения на стопански субекти и неправителствени организации на територията на община Ботевград;

- Недостатъчен брой представители на местния бизнес, отворени към създаване на публично-частно партньорство при реализация на проекти;
- Приемане на нормативни актове, задължаващи общините да извършват дейности, без да е предвидено ресурсно обезпечение.

2.3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Общинския план за развитие.

Съгласно Закона за регионално развитие и ППЗРР, кметът на общината и Общинският съвет осигуряват информация и публичност на Общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции.

Главната цел на действията за прилагане на принципа за информация и публичност и на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за устойчиво развитие, относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Мерките за популяризиране на Общинския план за развитие и осигуряване на по-широка публичност относно изпълняваните политики /стратегии, програми, планове, проекти и дейности/ с обществено значение включват:

- постоянно обновяване на официалния интернет сайт на община Ботевград <http://www.botevgrad.bg> и актуализиране на информацията за: всички приети и действащи стратегически документи – стратегии, планове, програми, както и всички решения на Общински съвет – Ботевград, касаещи инвестиционните намерения на общината;
- публикуване на годишните доклади за наблюдение изпълнението на ОПР, като по този начин се повишава отчетността на изпълнение на ОПР;
- засилване на сътрудничеството с местните и регионални медии, включително електронни и печатни издания.

Към ефективните методи за популяризиране на предприетите действия се причисляват и презентационните материали и брошури, като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в плана за реализация.

2.4. Съответствие на Общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на община Ботевград.

Общинският план за развитие на община Ботевград за периода 2014-2020 г. е разработен през 2013 г. в съответствие с нормативните изисквания на Закона за регионалното развитие. При разработването на ОПР са проучени различни европейски, национални, регионални и общински стратегически и планови документи, въз основа на които в Общинския план са заложили основни приоритети и специфични цели за постигане на интегрирано и устойчиво местно развитие чрез насърчаване на местния потенциал. Именно ОПР е основният програмен документ за стратегическо планиране, чрез който се осъществява съпоставката с плановите документи на национално, регионално и областно равнище, сред които Стратегия „Европа 2020“, Национална стратегическа референтна рамка, Национална стратегия за развитие на Република България, Национален план за развитие на Република България, Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Регионален план

за развитие на Югозападен район за планиране, Областна стратегия за развитие на София област и редица други документи.

През 2018 г. са изпълнени редица мерки за постигане на необходимото съответствие на Общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината в т.ч. с:

- Програма за управление на Община Ботевград 2015-2019 г. - Програмата за управление и развитие на общината е стратегически документ, очертаващ най-благоприятните насоки за развитие, базирани на приемственост, познание за наличните ресурси и техните възможности, нуждите и очакванията в контекста на променящата се икономическа, социална и екологична среда и съобразен с действащата нормативна рамка. Програмата е изготвена в изпълнение на чл.44,ал.5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и е съобразена с изготвените: „Общински план за развитие на община Ботевград“ в периода 2014 – 2020 година” приет с решение №253/2013 година на Общински съвет – Ботевград и Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Ботевград 2014-2020 година приет с решение №282/18.12.2014 година на Общински съвет-Ботевград. Основната цел на Програма за управление на община Ботевград 2015-2019 г. е: *„Община Ботевград - привлекателно и уютно място за живот, труд и отдих на гражданите, с развити инфраструктурни, икономически, културно-образователни условия и перспективи за развитие и съхраняване на човешките ресурси и насърчаване на младите хора да продължат своето лично и професионално развитие в ботевградска община. Утвърждаване на Община Ботевград като атрактивно място за бизнес и инвестиции, община на реда и сигурността.“*
- Общински план за младежта 2018 г. – разработен е в съответствие с изискванията на Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2012 – 2020 година и е насочен към създаване на благоприятни условия за обучение и професионално образование, социално и личностно реализиране на младите хора до 29 годишна възраст от община Ботевград. Приоритетите на плана са следните: 1) насърчаване и подкрепа на младежите за успешна трудова и житейска реализация; 2) стимулиране на гражданската активност; 3) дейности в подкрепа на младежкото доброволчество и международния диалог; 4) насърчаване здравословния начин на живот; 5) дейности за организация на свободното време; 6) превенция на престъпността сред младежите.
- Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016 - 2020 г. – Общинската стратегия има за цел да планира реформата в социалните услуги в община Ботевград за периода 2016-2020 г., съобразно потребностите и обединяване на всички налични ресурси (институционални, граждански, технически, финансови) за нейното изпълнение. Планирането на социалните услуги се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни - Община Ботевград, Дирекция „Социално подпомагане”, доставчици на услуги, граждански организации, представители на целевите общности и рисковите групи. Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016 - 2020 г. е приета с Решение № 38/25.02.2016 г., актуализирана с Решение № 89/27.04.2017 г. на Общински съвет – Ботевград;
- План за действие на община Ботевград за подкрепа на интеграционните политики (2015-2020 г.) – разработен е в съответствие с Областната стратегия за интегриране на ромите на територията на София-област и Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2015-2020 г.). Приоритетите на плана са следните: 1) образование - задържане на ромските деца и ученици в образователната система; 2) здравеопазване - осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги,

превантивни програми и достъп до здравна информация; 3) подобряване на жилищните условия и на прилежащата техническа инфраструктура; 4) подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите; 5) насърчаване на културното многообразие и популяризирането на ромската култура, традиции, обичаи и творчество; 6) недопускане на ограничения на правата и спазване на принципа на недискриминация.

- Общинска програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от общински училища за 2018 г. – Програмата е разработена съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през 2016г. Програмата е приета с Решение № 88/27.04.2017 г. на Общински съвет – Ботевград.
- Програма за развитие на туризма в община Ботевград 2016 – 2020 г. - Програмата за развитие на туризма в Община Ботевград е разработена съгласно нормативните изисквания на чл. 11 и чл. 12, ал. 1 от Закона за туризма, в съответствие с приоритетите на Областната стратегия на югозападен регион, Национална стратегия за устойчиво развитие в България 2014-2030 г., Концепцията за туристическо райониране на България и маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно задачите на Общински план за развитие и съществуващите местни туристически ресурси и потребности. Програма е разгледана и одобрена от Консултативния съвет по въпросите на туризма и е приета с Решение № 239/29.09.2016г., актуализирана с Решение № 162/26.07.2018г. на Заседание на Общински съвет Ботевград.
- Програма за енергийната ефективност на община Ботевград 2016-2020 г. – Програмата е разработена въз основа на заложените изисквания в Закона за енергийна ефективност (Обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) и съответства на целите, представени в следните документи: Национална стратегия за енергийна ефективност 2014-2020 г.; Национален план за действие за енергийна ефективност 2014-2020 г.; Регионален план за развитие на Югозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. и Наредба № Е-РД-04-1 от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. Съгласно разпоредбите на Закона за енергийната ефективност и в частност чл.12, ал.2 от ЗЕЕ, всяка една община е задължена да изготви програмен документ (програма или план) за енергийна ефективност, на който се основават бъдещите мерки и действия в посока повишаване енергийната ефективност на общината. Програмата е приета с Решение № 190/28.07.2016 г. на Общински съвет Ботевград;
- Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета 2016-2021 г. - Програмата е разработена с цел установяване на контрол върху популацията от домашни и безстопанствени кучета, като се гарантира хуманното отношение към тях, здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на гр. Ботевград и редуциране броя на безстопанствените кучета до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство. Програмата е приета с Решение 59/31.03.2016г. на Общински съвет – Ботевград;
- Програма за управление на отпадъците на община Ботевград за периода 2016-2020 г., приета с Решение № 316/24.11.2016 г.
- Общинска програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2017-2020 г., приета с Решение № 52/30.03.2017 г. на Общински съвет – Ботевград. Основните цели на програмата са проучване на възможностите за намаляване консумацията на конвенционални източници на енергия

и насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, и изграждане на устойчива енергийна политика на територията на общината.

- Стратегия за развитие на образованието в Община Ботевград за периода 2018-2023 г., приета с Решение № 255 от 25.10.2018г. на Общински съвет –Ботевград.
- Стратегия за устойчиво развитие на туризма в община Ботевград 2019 – 2025 г., приета с Решение №247/28.11.2018 г. на Общински съвет –Ботевград.
- Програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост в Община Ботевград през 2019 г., приета с Решение №302/20.12.2018 г. на Общински съвет – Ботевград.

Изпълнените през 2018 г., както и проектите в процес на реализация съответстват на заложените цели и приоритети на секторните стратегически и планови документи на община Ботевград.

2.4.1. Мерки за прилагане принципа на партньорство.

В процеса на реализация на Общинския план за развитие се прилага принципа на партньорство най-вече в областта на изпълнение на проекти от общинско значение - проекти в сферата на социалните услуги /превенция, младежки дейности/, в спортната инфраструктура, прилагането на мерки за енергийна ефективност и т.н.

В цялостния процес на наблюдение и контрол по изпълнението на ОПР е необходимо да се спазва принципът за партньорство, като участие взимат кметът на общината, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и представителите на гражданското общество в общината. Много често отделните заинтересовани страни имат нужда от различен вид информация по различно време. Това налага прилагането на различни подходи за получаване на информация като например провеждане на редовни срещи, съобщения и официални писмени доклади.

В процеса на управление на политиките за регионално развитие е необходимо да са включени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, неправителствени организации, административни звена, юридически и физически лица, които имат определен интерес във връзка с реализацията на конкретната общинска политика/план. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между участниците, което от своя страна ще доведе до успешното развитие на разглежданата дейност.

В допълнение, за прилагане на принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализацията на ОПР и останалите стратегически документи и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие.

2.4.2. Резултати от извършени оценки към края на 2018 г.

Общинският план за развитие на община Ботевград като стратегически документ съдържа всички необходими компоненти съгласно Методическите насоки и е разработен съобразно изискванията на действащата нормативна уредба. ОПР за периода 2014-2020 г. отговаря на принципите и целите на европейската и националната политика в областта на регионалното развитие и е в съответствие със стратегически и планови документи от по-високо ниво, както и с приоритетните оси на Кохезионния и Структурните фондове.

Необходимо е да се отбележи, че времевият диапазон, за който се отнася текущият годишен доклад, обхваща периода 01.01.2018-31.12.2018 г., който е твърде кратък, за да се даде експертна оценка за постигнатите резултати спрямо заложените в Общинския план за развитие приоритети и цели. Въпреки този факт се отчита явен напредък в отделните сектори съобразно представените факти и данни в този доклад. Ползвайки данните за индикаторите за оценка на ОПР от предходния период, е видно, че в различни сектори и направления, се очертават трайни тенденции на изменение в положителна насока, свързани с подобряване на инфраструктурата и на предоставяните социални услуги, развитие на информационните и комуникационни технологии, увеличаване броя на предоставяните социални услуги, съкращаване времето за предоставяне на административни услуги на гражданите. От направения отчет е видно, че през 2018 г. общината полага най-много усилия за подобряване стандарта и условията за живот на населението чрез въвеждане и прилагане на мерки за енергийна ефективност, както в сгради на административната, образователната, културната и държавната инфраструктура, така и в многофамилни жилищни сгради, повишава се броят на предоставяните социални услуги на територията на общината. В обобщение, може да се направи изводът, че Общинския план за развитие се ползва като основа за планиране на конкретни цели за текущата година и се постига напредък по реализирането на заложените приоритети за устойчиво развитие в община Ботевград.

В Общинския план за развитие за периода 2014–2020 г. всички дефинирани приоритети и цели са съгласувани с европейските, националните и регионалните стратегически документи, поради което оценителят няма конкретни препоръки относно подобряване на външната съгласуваност на документа. Съгласно изготвената междинна оценка независимия оценител дава няколко основни препоръки по отношение актуализация на плана, а именно да се променят както индикаторите за наблюдение, така и индикативната финансова таблица с оглед внедряването на проекти за бизнеса, които могат да бъдат финансирани от Програма за развитие на селските райони.

3. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението

Във връзка с наблюдението на ОПР е препоръчително в рамките на следващия отчетен период да се направи преглед и да се актуализират наличните или да се изготвят нови стратегически документи, които да са пряко свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики и заложените приоритети. За да бъде Общинският план за развитие актуален и към края на програмния период е препоръчително да се предвидят дейности, насочени към подобряване на резултатите от изпълнението му. За постигане на тази цел следва да се предприемат следните действия: 1) привличане на представители на местните неправителствени и бизнес организации, 2) преформулиране на мерките за по-ефективно изпълнение на заложените приоритети и 3) конкретизиране на представените индикатори, така че постигнатите резултати да са съпоставими към целите и да са точно измерими.